

А дълбоката философия седи въ това, което природата е изработила. Въ едно цвѣте има много по-голѣмо съдържание, отколкото въ научния трактатъ на Питагора или въ „Чистия разумъ“ на Канта, или въ десетѣтъ правила на Трисмегиста, писани на златната плоча. Ти минавашъ по една поляна и стѣпквашъ едно цвѣте, което струва по вече отъ книгитѣ на тия хора, и продължавашъ да философствувашъ: „Тѣй е казалъ Кантъ“. — Да, приятелю, ти стѣпка цвѣтето и не прочете какво е написано върху него, въ неговата книга. Казвашъ: „Вѣрвамъ въ Бога“. — Не, приятелю, ти си най-невѣжествениятъ, ти си човѣкъ на стария завѣтъ, — митарь и грѣшникъ; дигналь си най-голѣма гюрултия за сѣботата и т. н. Свѣтътъ не е създаденъ за никакви сѣботи и нѣма опрѣдѣлена сѣботата за почивка. Въ свѣта има само една сѣбота, тя е сѣботата на любовта и кръщението съ огнь. Който е герой на своитѣ добродѣтели, той има закона на любовта. Този, които се кръщава съ божествената любовъ и мѣдрость, той ще бѣде Синъ Божи. Слѣдователно, любовъ безъ мѣдрость не значи нищо, и мѣдрость безъ любовъ — сѣщо. Тѣзи двѣ велики сили — любовта и мѣдростта трѣбва да проникнатъ дълбоко въ васъ и да ги разберете въ всичката имъ широчина и дълбочина, т. е. тѣй, както се проявяватъ въ този широкъ божественъ свѣтъ. Само така ще се осмисли сегашното учение. Ако взема да разправамъ за сегашната алгебра и геометрия, тѣ ще оживѣятъ; ако се изучаватъ правилно рисуване и поезията, ще има съвсѣмъ другъ резултатъ. Въ днешната поезия обръщатъ главно внимание на римитѣ. Напр. „По плетъ се скитамъ и за тебе питамъ“ или: „Разъ, два три, генералтъ се скри“. Свѣтътъ е пѣленъ съ такава поезия. Ще кажете: „Опасно нѣщо е да се скрие генералъ“. — Нѣма нищо отъ това, че се скрилъ. Човѣкъ, който се крие, е много скромень, не иска да го виждатъ. Казватъ за нѣкого, че обича да изпѣква. Ако сравнимъ този човѣкъ съ единъ фенеръ, тои ще служи за освѣтление: ако е нѣкой планински върхъ, ще може отдалечъ да опрѣдѣля посоката. Нѣма нищо отъ това, че обичалъ да изпѣква. Какво се разбира отъ стиха: „По плетъ се скитамъ“. То значи: изучавамъ законитѣ въ България. И за тебе питамъ“ — значи: и за тебе върша всичко това.